

PRIEKŠVĒLĒŠANU RAIDĪJUMU “LATVIJA TESTĒ RĪGU”, “PAR KO BALSOT RĪGĀ?”, “RĪGAS ATSLĒGAS. VĒLĒŠANAS 2020”, “NEKĀ PERSONĪGA” RĪGAS DOMES VĒLĒŠANU PRIEKŠVĒLĒŠANU SPECIĀLIZLAIDUMS” RECENZĪJA.

ANALIZĒTĀS VIENĪBAS

SIA "VIDZEMES TELEVĪZIJA" “Latvija testē Rīgu”: 05.08.2020, 10.08.2020, 24.08.2020;

SIA "VIDZEMES TELEVĪZIJA" “Par ko balsot Rīgā?": 07.08.2020, 10.08.2020, 18.08.2020, 20.08.2020;

SIA All Media Latvia “Rīgas atslēgas. Vēlēšanas 2020”: 25.08.2020, 27.08.2020;

SIA All Media Latvia “Nekā personīga” Rīgas domes vēlēšanu priekšvēlēšanu speciālizlaidums”: 23.08.2020.

IEVADS

Uzskaitīto raidījumu recenzija tapa Nacionālo elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes (NEPLP) uzdevumā. Kopumā tika analizēti 10 priekšvēlēšanu raidījumi, kas tikuši vērtēti, saskaņā ar Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likuma (EPLL) 71. panta pirmo daļu¹, Nolikumu par sabiedriskā pasūtījuma veidošanas principiem², Vadlīnijām Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likuma piemērošanai, veidojot ziņu, informatīvi dokumentālos un diskusiju raidījumus, it īpaši pirmsvēlēšanu laikā³, kā arī ņemot vērā Elektronisko plašsaziņas līdzekļu nozares attīstības nacionālās stratēģijas 2018.-2022. gadam Pielikumā Nr. 6 "Kritēriji sabiedriskā pasūtījuma raidījumu/projektu novērtēšanai" ietvertos kritērijus.⁴

Recenzijas mērķis bija novērtēt sabiedriskā pasūtījuma izpildi minētajos priekšvēlēšanu raidījumos.

¹ EPLL. Skatīts 27.11.2020: <https://likumi.lv/ta/id/214039-elektronisko-plassazinas-lidzeklu-likums>

² NEPLP. (2018). Nolikums par sabiedriskā pasūtījuma daļas, kuru pilda komerciālie elektroniskie plašsaziņas līdzekļi, veidošanas kārtību un vērtēšanas principiem. Skatīts 27.11.2020:

https://www.neplpadome.lv/lv/assets/documents/Lemumi/Nolikums%20par_groz_komercmediju_sabiedriskā_pa_s_veidoš_principiem_27052018.pdf

³ NEPLP. Vadlīnijas Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likuma piemērošanai, veidojot ziņu, informatīvi dokumentālos un diskusiju raidījumus, it īpaši pirmsvēlēšanu laikā. Skatīts 28.11.2020:

<https://www.neplpadome.lv/lv/sakums/normativie-akti/nozari-regulejosie-neplp-lemumi.html>

⁴ NEPLP. (2018). Par Elektronisko plašsaziņas līdzekļu nozares attīstības nacionālās stratēģijas 2018.–2022.gadam apstiprināšanu. Likumi.lv. Skatīts 27.11.2020: <https://likumi.lv/ta/id/298336-par-elektronisko-plassazinas-lidzeklu-nozares-attistibas-nacionalas-strategijas-20182022gadam-apstiprinasanu>

SECINĀJUMI

Kopumā visos analizētajos raidījumos sabiedriskā pasūtījuma uzdevumi tika izpildīti. Visos raidījumos tika sekmēta demokrātija, atspoguļojot sabiedrības viedokļu daudzveidību, tika nodrošināta maksimāli objektīva, neatkarīga un tematiski līdzsvarota raidījumu norise.

Kopumā ir jāuzteic, ka žurnālisti visos minētajos raidījumos bija uzstājīgi, bet reizē pieklājīgi jautātāji, nodrošinot auditorijai vispilnīgāko informāciju par vēlēšanu kandidātiem.

Žurnālistu – gan raidījumu vadītāju, gan redaktoru un producentu sagatavotības līmenis ir vērtējams kā ļoti augsts. Vienlaikus pastāv arī vairākas nianšes, kurām būtu nepieciešams pievērst lielāku uzmanību. Piemēram, raidījuma “Rīgas atslēgas. Vēlēšanas 2020” debašu vadītāji bija nepietiekami sagatavoti vai arī viņiem nebija pietiekamu iemaņu, kā dēļ raidījuma vadītāji (Tālis Eipurs un Kristīne Gārklava) regulāri debašu laikā zaudēja kontroli pār debatētājiem (vai vismaz radās tāds priekšstats).

Raidījuma tematiskais tvērums bija ļoti plašs, taču beigu beigās šis potenciāls netika izmantots pilnībā, jo raidījuma vadītāji pārāk daudz atļāva debatētājiem nodarboties ar retoriku, nevis ar kvalitatīvu problēmjautājumu skaidrošanu.

Runājot par raidījumu “Latvija testē Rīgu” ir jāuzteic šī raidījuma oriģinālā koncepcija, proti, deputātu kandidātu testēšana, kur pārbauda viņu zināšanas par galvaspilsētas budžetu un citiem saimnieciskiem jautājumiem, kas ir nepieciešamas pilsētas vadītājam. Tāpat šajā raidījumā bija ļoti oriģināls vizuālais noformējums. Vienlaikus raidījumam nedaudz pietrūka oriģinālsatura (iedzīvotāju aptauju). Šādu secinājumu recenzents izdarīja, jo vairākos raidījumos atkārtojās vienas un tās pašas ielu intervijas.

Savukārt raidījumu ciklu “Par ko balsot Rīgā?” var uzslavēt par padziļinātu katras partijas analizēšanu un aplūkošanu, kas vēlētajam dod pilnīgu priekšstatu par konkrēto politisko spēku. Vienlaikus raidījuma veidotājiem, pēc recenzijas autora domām, bija vairāk jāpiedomā pie vēlēšanu raidījuma identitātes, lai skatītājs to spētu atšķirt no pārējiem Jāņa Dombura raidījumiem.

Visbeidzot raidījuma “Nekā personīga” Rīgas domes ārkārtas vēlēšanu priekšvēlēšanu speciālizlaidumā vēlētajiem tika sniegta būtiska informācija par politiskajiem spēkiem, kas Rīgu vadīja līdz šim. Turklāt tika apskatīts arī pilsētas pagaidu administrācijas darbs. Lai arī vēlēšanās kandidējošo partiju solījumi tika apskatīti, tomēr tas tika darīts virspusēji. Pietrūka lielākas iedziļināšanās tajā, ko sola vēlēšanu kandidāti.

Zemāk katram raidījumam tiek sniegts īss kopsavilkums ar recenzijas autora novērojumiem un komentāriem. Tam seko novērtējuma tabulas. Vērtēšana notika 10 baļļu skalā,

kas aizgūta no Akadēmiskās informācijas centra, kur 1-3 ir negatīvi vērtējumi un 10 ir “izcili” (*pilns vērtējumu atšifrējums pielikumā nr.1*).

DETALIZĒTS IZVĒRTĒJUMS

“Latvija testē Rīgu”: 05.08.2020, 10.08.2020, 24.08.2020

Pirmkārt, ir jāatzīmē, ka priekšvēlēšanu raidījumam “Latvija testē Rīgu” no visiem apskatītajiem ir gan oriģināls vizuālais noformējums un identitāte, gan arī oriģināla ideja. Rīgas domes ārkārtas vēlēšanu mēra amata kandidātiem tiek piedāvāts risināt dažādus ar pilsētas domes priekšsēdētāja pienākumiem saistītus uzdevumus. Ja, atbildot uz raidījuma vadītāja jautājumu mēra kandidāts kļūdās vai pasaka to, kas neatbilst īstenībai, studijā ieskanas skaļš un nepatīkams signāls. Tādējādi tiek nodrošināts dramatisms raidījuma laikā un nedaudz arī spriedze.

Izceļams ir tas, ka raidījuma galvenais fokuss ir tieši uz to, kā mēra amata kandidāti tiek galā ar saimnieciskiem jautājumiem, kas pašvaldībai ir svarīgāk par ideoloģiju. No šī viedokļa raidījums ir pelnījis augstāko novērtējumu, jo šāda koncepcija dod skatītājam, kas ir arī potenciālais vēlētājs, iespēju paraudzīties uz savu iespējamo pārstāvju reālo darbu. Tas ļauj labāk novērtēt šos cilvēkus un ļauj potenciālajam vēlētājam veidot izsvērtu un kvalitatīvu viedokli par katru mēra amata kandidātu un viņa politisko spēku.

Pozitīvi vērtējams arī tas, ka paralēli debatēm, režijā atradās faktu pārbaudītāja, kas uzmanīgi sekoja līdzī visam, ko saka mēra kandidāti.

Runājot par raidījuma vadītāju, žurnālistu Ģirtu Timrotu, ir jāatzīmē, ka viņš bija profesionāls un nosvērts. Raidījuma vadītājs nedeva priekšroku nevienam no debašu dalībniekiem un nebija nekādu ārējo vai citu pazīmju, pēc kā varētu noteikt raidījuma vadītāja politiskās preferences. Debates Ģ. Timrots vadīja profesionāli, jautājumus uzdeva konkrēti un uzdeva arī vairākus precizējošus jautājumus, kad kāds no dalībniekiem centās izvairīties no atbildes.

Tas, ko raidījuma vadītājs paveica ne līdz galam, pašā raidījuma sākumā viņš nepietiekami skaidri izklāstīja debašu noteikumus. Viņa paziņoja, ka katram tiks dots laiks atbildei, bet nepateica, cik tieši. Turklāt pēc spēles noteikumu izklāstīšanas, žurnālists nepārvaicāja, vai visiem viss ir skaidrs. Rezultātā, piemēram, 5. augusta raidījumā divi dalībnieki - Oļegs Burovs un Konstantīns Čekušins - nepareizi saprata uzdevumu un vēlāk, kad vajadzēja atbildēt, sāka steigšus risināt uzdevumu pareizi, kas patērēja raidījuma laiku. Raidījuma vadītājs to atļāva. Tādēļ ir jautājums, cik tas ir taisnīgi pret pārējiem testa dalībniekiem. Izņemot šo nelielo niansi, kopumā raidījuma vadītājs tika galā ar saviem pienākumiem ļoti labi.

Runājot par citām ar raidījumu saistītām lietām, vērts atzīmēt labo operatora darbu. Tāpat ir ļoti atbalstāmi, ka projekta laikā tika izmantoti Re:TV resursi, lai reģionos veidotu *vox populi* aptaujas. Tomēr pie mīnusiem ir pieskaitāms tas, ka vairākos raidījumos atkārtojās vienas un tās pašas ielu intervijas un iepriekš sagatavoti sižeti par galvaspilsētas problēmām, piemēram, aptaujas un sižeti atkārtojas 10. un 24. augusta raidījumos. Tas mazliet degradē testa jēgu, jo tie mēra amata kandidāti, kas piedalījušies pēdējos izlaidumos, varēja noskatīties pirmos raidījumus un aptuveni jau zināt, kādi būs jautājumi un atbildes. Taču tik un tā mēra amata kandidāti pieļāva kļūdas un skatītājiem bija iespēja redzēt, kādas tieši. Tāpēc šis apstāklis raidījuma kopējo kvalitāti ietekmēja tikai nedaudz.

Ielu intervijās iedzīvotāji identificēja svarīgākās Rīgas problēmas. Pēc tam kandidātiem bija iespēja atbildēt, kā viņi šīs problēmas risinās. Tomēr katrs kandidāts varēja atbildēt tikai par vienu problēmu. Turklāt pirmajiem trim kandidātiem bija iespēja izvēlēties tēmas, kamēr pēdējais atbildēja uz to jautājumu, kas bija palicis pāri. No vienas puses, mēra kandidātiem jāpārzina visas ar pilsētas saimniecību saistītās tēmas, no otras puses tādā veidā trīs kandidāti varēja izvēlēties tēmas, kuras pārzina labāk, bet pēdējais, iespējams, atbildēja par to tēmu, ko mazāk pārzināja. Līdz ar to pastāvēja iespēja, ka vēlētajam varētu rasties neprecīzs priekšstats par kandidāta kopējām zināšanām. Tomēr galvaspilsētas budžeta un korupcijas risku analīzes tests to līdzsvaroja. Sprotama ir arī raidījuma veidotāju izvēle par labu šādam variantam, jo citādi būtu grūti iekļauties atvēlētajā raidlaikā.

Jāatzīmē, ka pirmajā raidījumā netika paskaidrots, kā tika izvēlēti raidījuma viesi. Tikai vēlāk, 24. augusta raidījumā tapa zināms, ka viesus izvēlējās tādā kārtībā, kādā attiecīgās partijas iesniedza sarakstus Centrālajā vēlēšanu komisijā (CVK).

UNIVERSĀLIE VĒRTĒŠANAS KRITĒRIJI

Kritēriji	Recenzenta vērtējums (Atbilst / Daļēji atbilst / Neatbilst)	Pamatojums
Atbilstība projekta satura koncepcijā definētajiem sabiedriskā pasūtījuma uzdevumiem.	Neatbilst	Satura koncepcijā nav definēti konkrēti sabiedriskā pasūtījuma uzdevumi. Vienlaikus no raidījuma idejas apraksta tos var izsecināt.

		Raidījums noteikti atbilst EPLL 71. panta pirmajā daļā definētajiem sabiedriskā pasūtījuma uzdevumiem, piemēram, “izglītot iedzīvotājus un veicināt viņos pilsonisku izpratni par politikas, ekonomikas, kultūras, tiesību, vides, drošības un sociālajiem jautājumiem, nodrošinot to sistēmisku aptvērumu;” ⁵
Atbilstība projekta satura koncepcijā definētajam mērķim un uzdevumam	Neatbilst	Raidījums atbilst satura koncepcijā norādītajam formātam un idejai, taču pašā projekta mērķi un uzdevumi sīkāk nav nodefinēti.
Projektam ir ilgtspējīgs efekts, tostarp žurnālistikas un mediju profesionālās kvalitātes uzlabošanā.	Atbilst	Šim projektam ir ilgtspējīgs efekts, jo debates vai diskusijas tādā formātā var organizēt ne tikai priekšvēlēšanu laikā, bet arī ikdienā, apskatot plašu tematisko spektru, izmantojot “testēšanas” elementu. Šādā veidā varētu testēt jau ievēlētos politikus ļoti dažādās tematiskajās jomās.
Satura pieejamības nodrošināšana daudzveidīgās	Atbilst	Tā kā saturs tika izplatīts gan Latvijas reģionālajā televīzijā, gan portālā Delfi un

⁵ EPLL. Skatīts 27.11.2020: <https://likumi.lv/ta/id/214039-elektronisko-plassazinas-lidzeklu-likums>

<p>satura izplatīšanas platformās un sasniedzamā auditorija (par pamatu ņemt projekta pieteikumā noteikto).</p>		<p>portālā Youtube kā arī sociālajos tīklos, recenzijas autors uzskata, ka šis punkts ir pilnā mērā izpildīts un atbilst sabiedriskajam pasūtījumam.</p>
<p>Satura atbilstība žurnālistikas ētikas un profesionālajiem standartiem, politiskās neitralitātes ievērošana tēmu un viesu izvēlē, viedokļu daudzveidība (ņemot vērā satura žanra specifiku)</p>	<p>Daļēji atbilst</p>	<p>No žurnālistikas ētikas un profesionālo standartu viedokļa raidījums sagatavots un novadīts ļoti profesionāli. Raidījuma vadītājs allaž ievēroja neitralitāti un maksimāli iespējamo objektivitāti. Tas pats attiecas uz tēmu un arī viesu izvēli. Viedokļu daudzveidība arī tika nodrošināta, integrējot debašu raidījumos iedzīvotāju aptaujas un ziņu sižetus. Nedaudz pietrūka šo ielu aptauju daudzveidības, jo vairākos raidījumos tās atkārtojās un arī ziņu sižeti atkārtojās. Tas tomēr būtu uzlabojams.</p>

SPECIFISKIE VĒRTĒŠANAS KRITĒRIJI

Kritēriji	Recenzenta vērtējums
FORMAS KRITĒRIJI	

Atbilstība formātam	9
Vēstījuma dinamika	9
Režijas kvalitāte	10
Operatora darba kvalitāte	9
SATURA KRITĒRIJI	
Redaktora un producēšanas darba kvalitāte	8
Satura vērtība un oriģinalitāte	10
Valodas lietojums	10
Grafika un vizuālie risinājumi	10
VADĪTĀJS: PROFESIONĀLĀS IEMAŅAS	
Personas profesionālās darbības oriģinalitāte	9
Prasme uzrunāt, ieinteresēt, piesaistīt auditorijas uzmanību	10
Ķermeņa valodas prasme	9
Spēja reaģēt neordinārās situācijās	9
Spēja nodrošināt stabilu profesionālo kvalitāti	10
Prasme vadīt intervijas, sarunas, diskusijas	9
Improvizācijas prasme	9
Prasme strādāt tiešraidē (ja attiecas)	10
Vadītāja sagatavotības līmenis	10

REKOMENDĀCIJAS

Kritēriji	Recenzenta vērtējums
Vai projekta realizēšana nākotnē būtu jāturpina sabiedriskā pasūtījuma ietvaros?	Tā kā šis raidījums, pēc recenzenta domām, ļoti veiksmīgi pilda priekšvēlēšanu raidījuma būtiskāko funkciju, proti, dot vēlētajam priekšstatu par kandidātiem, lai pēc tam varētu izdarīt apzinātu un izsvērtu izvēli, ir secināms, ka arī pirms nākamajām vēlēšanām, vai tās būtu Saeimas, pašvaldību vai Eiropas parlamenta (EP) vēlēšanas, šāds formāts noteikti ir jāattīsta.
Vai projektā nepieciešami būtiski uzlabojumi? Ja jā, kādi?	Būtu nepieciešams piesaistīt vairāk cilvēkresursu, lai katrai raidījuma sērijai būtu iespējams izveidot atsevišķu vēlētajū aptauju un sižetus. Ņemot vērā raidījuma testa formātu un to, ka no sižetiem var uzzināt pareizās atbildes, pēdējo raidījumu dalībnieki var noskatīties pirmos raidījumus un uzzināt pareizās atbildes. Tāpēc nepieciešams dažādot saturu. Tāpat būtu nepieciešams studijā izvietot arī skatītājiem redzamu taimeru, lai skatītāji zina, cik laika ir atlicis uzdevuma pildīšanai vai kandidāta uznācienam. Taču, vispirms, šie noteikumi būtu ļoti skaidri jāizklāsta debatētājiem. Tas šajā gadījumā netika izdarīts.
Projektā iesaistītā radošā personāla kompetence un profesionalitātes vērtējums,	Raidījuma vadītājs Ģirts Timrots ir teicams intervētājs un diskusiju vadītājs, kurš ar

<p>realizējot līdzvērtīgus projektus sabiedriskā pasūtījuma ietvaros.</p>	<p>analoģisku uzdevumu spētu lieliski tikt galā arī citos, līdzīgos projektos sabiedriskā pasūtījuma ietvaros. Raidījuma redakcionālā komanda, ieskaitot portāla “Delfi” žurnālistus, bija sagatavojusi labus un mērķētus saimnieciskus jautājumus, kas labi palīdzēja atklāt kandidātu zināšanas par pilsētas saimniecību. Projektā iesaistītie profesionāļi noteikti būs sekmīgi arī citos projektos sabiedriskā pasūtījuma ietvaros. Tāpat arī Re:TV sagatavotie sižeti un ielu aptaujas ir profesionālā līmenī, kas ļautu viņiem uzticēt līdzīgus projektus arī nākotnē. Kas attiecas uz vizuāliem risinājumiem, īpaši jāatzīmē dizaineru, grafiķu un operatora darbs: vizuālā ziņā raidījums ir ļoti patīkams un ārkārtīgi oriģināls, kas to izceļ visu pārējo diskusiju raidījumu vidū.</p>
<p>Papildus secinājumi/piebildes</p>	<p>Nākotnē raidījuma vadītājam ir skaidrāk jādefinē testa noteikumi, lai izvairītos no tā, ka raidījuma dalībnieki pārpot nosacījumus.</p>

“Par ko balsot Rīgā?”: 07.08.2020, 10.08.2020, 18.08.2020, 20.08.2020

Raidījums “Par ko balsot Rīgā?” pirms Rīgas domes ārkartas vēlēšanām piedāvāja ielūkoties visu 15 pieteikto sarakstu programmās, identitātēs un prioritātēs. Tiem sarakstiem, kas nav pārstāvēti vēlēšanās institūcijās, tika atvēlētas apmēram 25 minūtes. Tiem, kas ir ievēlēti – 50 minūtes.

Neskatoties uz to, vai saruna ir ar tā saucamajām “sīkpartijām” vai ar partijām, kas jau ir pārstāvētas vēlēšanās institūcijās, jāatzīmē, ka raidījuma vadītājs Jānis Domburs uzvedas vienlīdz profesionāli, nedodot preferences nevienam. Analizētajos raidījumos raidījuma vadītājs allaž saglabāja politisko neitralitāti, pakļaujot kritiskai analīzei pilnībā visus sarakstus.

Lai arī daudz kas šajā konkrētajā gadījumā ir atkarīgs no Jāņa Dombura kā mediju zīmola un no raidījuma vadītāja harizmas, tomēr ir virkne citu lietu, kas šo raidījumu padara par kvalitatīvu.

Pirmkārt, katrā izlaidumā ir saskatāms ļoti spēcīgs producentu (vai producenta) darbs. Ir sagatavots maksimāli plašs informācijas klāsts par konkrēto partiju, uz kā bāzes raidījuma vadītājs var uzdot jautājumus. Turklāt raidījuma vadītājam piemīt prasme ļoti ātri reaģēt uz negaidītiem pavērsieniem dažādās sarunas situācijās. Viņš ne tikai uzdod jautājumus bet arī izsaka īsas replikas, kas veicina diskusiju. Papildus tam raidījuma vadītājs ļoti veiksmīgi integrē sarunā ar partiju pārstāvjiem dažādus vizuālos materiālus (grafikus, tabulas, video, skaņas ierakstus u.tml.). Tādā ziņā raidījums pilnībā atbilst tā satura koncepcijai.

Turklāt šādu vizuālo materiālu apskates laikā izdevās identificēt vairākas neprecizitātes un taisnībai neatbilstošu informāciju kandidātu vēstījumos. Piemēram, 18. augusta raidījumā, iztaujājot Jauno konservatīvo partiju (JKP), J.Domburs uzdeva jautājumu par partijas reklāmas rullīti ar partijas mēra amata kandidātes Lindas Ozolas dalību. Rullīti kandidāte apgalvoja, ka nodokļi strādājošām ģimenēm katru gadu aug (14:45). Raidījuma vadītājs pajautāja, kuri tieši. Ozola to nespēja pamatot.

Apsveicami ir arī tas, ka raidījumā tiek apskatīta ne vien partijas programma, saraksta kandidāti un saimnieciskie jautājumi, bet arī, piemēram, partijas identitāte – tēma, kas citos apskatītajos raidījumos netika skarta.

Uzmanības piesaistīšanai un veiksmīgai vēstījuma nodošanai līdz skatītājam, raidījuma vadītājs veiksmīgi pielieto izkoptās runas prasmes. Viņš meistarīgi liek pareizos akcentus un uzsvarus.

Neskatoties uz rupjībām no raidījuma dalībnieku puses, žurnālists saglabāja profesionalitāti un vēsu prātu visā raidījuma garumā. Tas attiecas, piemēram, uz 7. augusta raidījumu, kura laikā partijas “Vienoti Latvijai” pārstāvis, uzņēmējs Jānis Pļaviņš vairākas reizes mēģināja konfrontēt raidījuma vadītāju.

Var uzteikt arī to, ka raidījuma vadītājs diskusijā iesaista skatītājus, nolasot viņu jautājumus.

Vienlaikus ir jāatzīmē, ka regulāri, tas ir, visos apskatītajos raidījumos, atkārtojas situācijas, kad sarunas dalībnieki runā cits citam pa virsu. No vienas puses, noteiktas spriedzes sasniegšanai un uzmanības pievēršanai tas varētu būt labi, jo konflikts piesaista skatītāju uzmanību. Taču no otras, raidījuma vadītājam jāļauj izteikties katram diskusijas dalībniekam, jāsaglabā konstruktīva gaisotne.

Jāatzīst arī, ka raidījuma vadītājam ne vienmēr izdodas visus viesus vienlīdzīgi iesaistīt sarunā. Piemēram, 18. augusta raidījumā JKP deputāts Dāvis Stalts kopumā bija mazāk iesaistīts sarunā, nekā pārējie. Savukārt 20. augusta raidījumā partijas “Jaunā Vienotība” kandidāti Inesi Andersoni raidījuma vadītājs sarunā iesaistīja vien ap raidījuma desmito minūti. Raidījuma vadītājam vajadzētu rūpēties par to, lai visi sarunas dalībnieki būtu vienlīdz iesaistīti. To paredz, piemēram, “Vadlīnijas Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likuma piemērošanai, veidojot ziņu, informatīvi dokumentālos un diskusiju raidījumus, it īpaši pirmsvēlēšanu laikā”. Konkrēti - punkts nr. 1.3.⁶

Visbeidzot raidījuma vizuālā identitāte varētu būt oriģinālāka. Pašreizējā izskatā J. Dombura priekšvēlēšanu raidījumi neatšķiras no viņa ikdienas diskusijām par visdažādākajiem

---

⁶ NEPLP. Vadlīnijas Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likuma piemērošanai, veidojot ziņu, informatīvi dokumentālos un diskusiju raidījumus, it īpaši pirmsvēlēšanu laikā. Skatīts 28.11.2020:

<https://www.neplpadome.lv/lv/sakums/normativie-akti/nozari-regulejosie-neplp-lemumi.html>

jautājumiem. Tā kā vēlēšanas tomēr ir īpašs notikums, būtu vēlams ieviest papildelementus arī vizuālā identitātē, lai būtu iespējams arī vizuāli atšķirt priekšvēlēšanu raidījumus no ikdienas raidījumiem.

UNIVERSĀLIE VĒRTĒŠANAS KRITĒRIJI

Kritēriji	Recenzenta vērtējums (Atbilst / Daļēji atbilst / Neatbilst)	Pamatojums
Atbilstība projekta satura koncepcijā definētajiem sabiedriskā pasūtījuma uzdevumiem.	Neatbilst	Satura koncepcijā nav definēti konkrēti sabiedriskā pasūtījuma uzdevumi. Vienlaikus no raidījuma idejas apraksta tos var izsecināt. Raidījums noteikti atbilst EPLL 71. panta pirmajā daļā definētajiem sabiedriskā pasūtījuma uzdevumiem, piemēram, “izglītot iedzīvotājus un veicināt viņos pilsonisku izpratni par politikas, ekonomikas, kultūras, tiesību, vides, drošības un sociālajiem jautājumiem, nodrošinot to sistēmisku aptvērumu;” ⁷
Atbilstība projekta satura koncepcijā definētajam mērķim un uzdevumam.	Neatbilst	Raidījums atbilst satura koncepcijā norādītajam formātam un idejai, taču paša projektā mērķi un uzdevumi sīkāk nav nodefinēti.

⁷ EPLL. Skatīts 27.11.2020: <https://likumi.lv/ta/id/214039-elektronisko-plassazinas-lidzeklu-likums>

<p>Projektam ir ilgtermiņš efekts, tostarp žurnālistikas un mediju profesionālās kvalitātes uzlabošanā.</p>	<p>Atbilst</p>	<p>Projektam ir ilgtermiņš efekts, jo šis formāts ir ļoti veiksmīgs tādā ziņā, ka, pateicoties plašam tematiskajam spektram, raidījuma vadītāja iemaņām un vizuālam materiālu lietošanai, piedāvā potenciālam vēlētajam daudzpusīgu saturu, kas viņam palīdz izdarīt izvēli vēlēšanās. Tāpēc šis projekts ir turpināms arī pirms nākošajām Saeimas, pašvaldību vai EP vēlēšanās, bet ne tikai. Šāda tipa diskusijas ar politiskajām partijām varētu būt pat regulārākas, tādejādi veicinot sabiedrības iesaisti un līdzdalību politiskajos procesos.</p>
<p>Satura pieejamības nodrošināšana daudzveidīgās satura izplatīšanas platformās un sasniedzamā auditorija (par pamatu ņemt projekta pieteikumā noteikto).</p>	<p>Atbilst</p>	<p>Saturs tika izplatīts visās pieteiktajās platformās</p>
<p>Satura atbilstība žurnālistikas ētikas un profesionālajiem standartiem, politiskās</p>	<p>Atbilst</p>	<p>Saturs pilnībā atbilst žurnālistikas ētikas un profesijas standartiem. Neitralitāte un maksimāli iespējamā objektivitāte ir ievērota gan viesu, gan tematu izvēlē. Viedokļu daudzveidība arī tika nodrošināta.</p>

neitralitātes ievērošana tēmu un viesu izvēlē, viedokļu daudzveidība (ņemot vērā satura žanra specifiku)		
--	--	--

SPECIFISKIE VĒRTĒŠANAS KRITĒRIJI

Kritēriji	Recenzenta vērtējums
FORMAS KRITĒRIJI	
Atbilstība formātam	10
Vēstījuma dinamika	10
Režijas kvalitāte	10
Operatora darba kvalitāte	10
SATURA KRITĒRIJI	
Redaktora un producēšanas darba kvalitāte	10
Satura vērtība un oriģinalitāte	9
Valodas lietojums	9
Grafika un vizuālie risinājumi	8
VADĪTĀJS: PROFESIONĀLĀS IEMAŅAS	
Personas profesionālās darbības oriģinalitāte	10
Prasme uzrunāt, ieinteresēt, piesaistīt auditorijas uzmanību	10
Ķermeņa valodas prasme	10
Spēja reaģēt neordinārās situācijās	10
Spēja nodrošināt stabilu profesionālo kvalitāti	10
Prasme vadīt intervijas, sarunas, diskusijas	8
Improvizācijas prasme	10
Prasme strādāt tiešraidē (ja attiecas)	10
Vadītāja sagatavotības līmenis	10

REKOMENDĀCIJAS

Kritēriji	Recenzenta vērtējums
Vai projekta realizēšana nākotnē būtu jāturpina sabiedriskā pasūtījuma ietvaros?	Jā, projekta realizēšana nākotnē būtu viennozīmīgi jāturpina. Raidījuma vadītājs un raidījuma veidotāju komanda panāca to, ka katrs intervētais politiskais spēks tika apskatīts no maksimāli dažādiem leņķiem, tādējādi nodrošinot potenciālajiem vēlētājiem ļoti pamatīgu bāzi, lai izdarītu izsvērtu izvēli vēlēšanās. Vienlaikus ir jāatzīmē, ka šāds pats formāts ir izmantojams ne tikai priekšvēlēšanu laikā. Partijas regulāri varētu aicināt uz šādām sarunām. Jo īpaši ņemot vērā relatīvi zemos

	<p>politiskās līdzdalības līmeņus Latvijā (partijās piedalās vien 1 % no visiem iedzīvotājiem⁸) un zemo iedzīvotāju uzticības līmeni valdībai⁹. Šādi raidījumi palīdzētu padarīt partijas un to darbību caurspīdīgāku un atklātāku.</p>
<p>Vai projektā nepieciešami būtiski uzlabojumi? Ja jā, kādi?</p>	<p>Būtu nepieciešams padomāt par studijas vizuālo noformējumu tieši priekšvēlēšanu raidījumiem. Lai arī satura ziņā šie raidījumi bija ārkārtīgi augstas kvalitātes, tomēr ir ieteicams veidot tiem atšķirīgu vizuālo noformējumu, nekā visiem pārējiem J. Dombura raidījumiem. Vēlēšanas ir īpaša norise, kas nenotiek katru dienu. Tapēc recenzijas autors uzskata, ka tam ir jāatspoguļojas arī studijas noformējumā. Runājot par raidījuma vadītāja vadīšanas stilu, būtu ieteicams vairāk sekot tam, lai raidījuma viesi nerunātu cits citam pa virsu. Kad sākas šāda kliegšana, tas nedaudz bojā kopējo iespaidu par raidījumu. Pie šīs lietas būtu vēlams piestrādāt.</p>
<p>Projektā iesaistītā radošā personāla kompetence un profesionalitātes vērtējums, realizējot līdzvērtīgus projektus sabiedriskā pasūtījuma ietvaros.</p>	<p>Viennozīmīgi var teikt, ka pie radījuma ir strādājuši ļoti kompetenti un profesionāli cilvēki, savas jomas eksperti. Producēšanas ziņā raidījums ir ļoti kvalitatīvs, jo tika savākts maksimāli daudz informācijas, uz kuras pamata raidījuma vadītājs uzdeva jautājumus. Arī operatora un cita radošā personāla darbs ir vērtējams kā izcils, jo tika nodrošināta augstas kvalitātes bilde un tikpat laba skaņa. Būtiski uzlabojumi šajā ziņā nav nepieciešami, atskaitot tikai uzlabojumus sarunu vadīšanā, kas tika aprakstīti augstāk. Raidījuma veidotāju komanda var realizēt līdzvērtīgus projektus sabiedriskā pasūtījuma ietvaros arī turpmāk.</p>
<p>Papildus secinājumi/piebildes</p>	<p>Papildus secinājumu un piebilžu nav.</p>

“Rīgas atslēgas. Vēlēšanas 2020”: 25.08.2020, 27.08.2020

Attiecībā uz raidījumu “Rīgas atslēgas. Vēlēšanas 2020” ir jāizceļ uzreiz divas lietas. Pirmkārt, raidījumam ir ļoti pievilcīgs vizuālais noformējums. Otrkārt, raidījuma vadītājiem ne vienmēr izdodas uzturēt vienotu raidījuma struktūru.

Runājot par vizuālo noformējumu, ir jāatzīmē, ka debatēm, kaut arī tās ir satāvdaļa no raidījuma “900 sekundes”, tomēr ir atsevišķa vizuālā identitāte ar speciālu logo, kas ir pozitīvi.

⁸ Klūga, M. (2018). Latvijā partijās daudzkārt mazāk biedru nekā Lietuvā un Igaunijā. Kāpēc tā? LSM.lv. Skatīts 28.11.2020: <https://www.lsm.lv/raksts/zinas/latvija/latvija-partijas-daudzkart-mazak-biedru-neka-lietuva-un-igaunija-kapec-ta.a262825/>

⁹ LETA. (2018). Eurobarometrs: Latvijā starp Baltijas valstīm ir zemākā uzticība valdībai. Tvnet.lv. Skatīts 29.11.2020: <https://www.tvnet.lv/4518326/eurobarometrs-latvija-starp-baltijas-valstim-ir-zemaka-uzticiba-valdibai>

Raidījumā tiek izmantotas arī kandidātu vizītkartes ar pamata informāciju par viņu dzīves gājumu un līdzšinējo politisko karjeru.

Apsveicami, ka debašu sākumā 25. augustā debašu vadītājs, žurnālists Tālis Eipurs paskaidro debašu noteikumus. Mazliet dīvaini, ka vadītājs nenosauc savu vārdu. Sākotnēji debašu noteikumi šķiet skaidri, proti, viena mēra amata kandidātam tiek dota viena minūte, lai atbildētu uz raidījuma vadītāja pamatjautājumu un vēl 30 sekundes tiek dotas, lai sniegtu komentāru. Piemēram, uz kāda cita kandidāta atbildi. Raidījuma vadītājam pašā raidījuma sākumā būtu bijis nepieciešams arī precizēt, cik šādu komentāru drīkst izteikt kandidāti cits citam. Vai šeit ir runa par vienu, dažiem vai bezgalīgu daudzumu komentāru. Tā kā tas netika uzreiz nedefinēts, brīžiem debašu dalībnieki nekontrolēti runāja cits citam pa virsu.

Īpaši spilgti tas izpaudās ap raidījuma 31 minūti. Latvijas krievu savienības (LKS) mēra amata kandidāts Mirosļavs Mitrofanovs pārtrauca “Saskaņas” mēra amata kandidātu Konstantīnu Čekušinu, kad Čekušins atbildēja uz Mitrofanova jautājumu. Pēc brīža abu kandidātu polemikā iesaistījās arī Nacionālās Apvienības/Latvijas reģionu apvienības mēra amata kandidāts Einārs Cilinskis. Radās iespaids, ka tā drīzāk ir diskusija, nevis debātes. Šajā gadījumā, pēc recenzenta domām, raidījuma vadītājam vajadzēja reaģēt, lai saglabātu vienotu un skaidru raidījuma struktūru un taupītu raidījuma laiku. Rezultātā iepretī satura koncepcijā minētajām 30 minūtēm, debātes turpinājās 40 minūtes.

Atgriežoties pie debašu sākuma ir jāmin, ka raidījuma vadītājs aicināja skatītājus piedalīties tiešraides aptaujā, atbildot uz jautājumu, kuras partijas viedoklim viņi visvairāk piekrīt. No konteksta skaidri noprotams, ka tā nav socioloģiska aptauja. Tāpēc šādos gadījumos ir skaidri jāprecizē, ka aptauja nav reprezentatīva.¹⁰ Tas netika izdarīts. Turklāt raidījuma beigās, paziņojot aptaujas rezultātus, tika nosaukti vienkārši procenti, bet netika aprakstīta aptaujas izlase vai vismaz aptaujas dalībnieku skaits.

Runājot par debašu tematisko tvērumu, tad ir apsveicami, ka tika skarti rīdziniekiem svarīgi jautājumi, piemēram, vide, sociālā palīdzība, pilsētas velo un auto infrastruktūra. Tomēr reizēm raidījuma vadītājs vienā jautājumā iekļāva vairākus, kas varēja traucēt kvalitatīvi atbildēt uz tiem. Uzskatāms piemērs ir šis raidījuma fragments: 7:16 – 7:28. Šajā brīdī raidījuma vadītājs vienā jautājumā savieno veselus četrus: “Ko jūs ar šādu piedāvājumu beigu beigās cerat iegūt, panākt? Kādu rezultātu? Tieši kādas sekas budžetā? Un kur to vēlaties panākt arī uz ielām un transportā?”

Ļoti atzinīgi tiek novērtēts tas, ka raidījuma veidotāji iekļāvuši debatēs iepriekš ierakstītus iedzīvotāju jautājumus Rīgas mēra amata kandidātiem. Piemēram, šajā pašā 25.

---

¹⁰ NEPLP. Vadlīnijas Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likuma piemērošanai, veidojot ziņu, informatīvi dokumentālos un diskusiju raidījumus, it īpaši pirmsvēlēšanu laikā. Skatīts 28.11.2020:

<https://www.neplpadome.lv/lv/sakums/normativie-akti/nozari-regulejosie-neplp-lemumi.html>

augusta raidījumā kāda sieviete jautāja, kā deputāti risinās bibliotēkas pieejamības problēmu Āgenskalnā. Taču nākamajā 27. augusta raidījumā ir viena nopietna problēma attiecībā uz iedzīvotāja jautājumu. Kasparu Zandbergu 27. augusta debašu raidījumā pieteica kā Rīgas centra iedzīvotāju. Viņš jautāja debatētājiem, kad Brīvības ielā tiks ierīkota velojosla. Taču ne raidījuma vadītāja Kristīne Gārklava, ne arī kāds cits nenorādīja, ka Kasparš Zandbergs vienlaikus ir arī apvienības “Pilsēta cilvēkiem” mājaslapas galvenais redaktors. Ņemot vērā, ka vīrietis pārstāv veloaktīvistus, proti, interešu grupu, tad, piemēram, saskaņā ar Latvijas žurnālistu asociācijas ētikas kodeksa punktu nr. 2.2¹¹, raidījuma vadītājam bija jānorāda konkrētā cilvēka piederība organizācijai.

Analizējot 27. augusta debates, jāatzīst, ka tiek atkārtotas iepriekšējās kļūdas. Raidījuma vadītāja Kristīne Gārklava sevi nepiesaka. Iespējams televīzijas tiešraidē bija titri, kas netiek attēloti skaties.lv mājaslapā izvietotajā video. Lai gan par to būtu jāpārūpējas, jo ne visi cilvēki zina konkrēto raidījuma vadītāju.

Apsveicami, ka Kristīne Gārklava neļauj kandidātiem izvairīties no atbildēm uz jautājumiem. Šādi mēģinājumi ir bijuši vairāki, bet raidījuma vadītāja tos veiksmīgi novērša. Taču arī viņa mēdz savienot vairākus jautājumus vienā. Savukārt viena ļoti traucējoša iezīme ir tāda, ka raidījuma vadītāja, uzklusot mēra amata kandidātu atbildes, bieži rada skaņu [ugu], ko sadzīviskā sarunā cilvēki lieto, lai demonstrētu, ka ieklausās sarunas biedra teiktajā. Televīzijā tomēr no šādiem runas elementiem ir jāatturas.

Ap 1:54:00 atkārtojas situācija no iepriekšējā raidījuma, kad mēra amata kandidāti sāk runāt pa virsu cits citam. Debates par konkrētiem jautājumiem pārtop par vienu lielu retorikas vingrinājumu, kas liedz skatītājiem un potenciālajiem vēlētājiem pilnvērtīgi saprast katra kandidāta piedāvājumu.

UNIVERSĀLIE VĒRTĒŠANAS KRITĒRIJI

Kritēriji	Recenzenta vērtējums (Atbilst / Daļēji atbilst / Neatbilst)	Pamatojums
Atbilstība projekta satura koncepcijā definētajiem sabiedriskā pasūtījuma uzdevumiem.	Neatbilst	Satura koncepcijā nav definēti konkrēti sabiedriskā pasūtījuma uzdevumi
Atbilstība projekta satura koncepcijā definētajam	Atbilst	Satura koncepcijā kā mērķis ir

¹¹ LŽA. (2020). Ētikas kodekss. Skatīts 30.11.2020: <http://www.latvijaszurnalisti.lv/etikas-kodekss/>

<p>mērķim un uzdevumam.</p>		<p>norādīts intereses veicināšana par Rīgas domes vēlēšanām dažādās vecuma grupās, aptverot gan nozīmīgu komerciālo televīziju auditoriju (TV3 un Re:TV), gan digitālās platformas – 3play.lv un Skaties.lv. Tā kā saturs tika pārraidīts visās norādītajās platformās un tā kā skatītāji piedalījās, piemēram, raidījuma “Rīgas atlsēgas” aptaujās, tad šis mērķis ir sasniegts un uzdevumi, proti, raidījumi, ir izpildīti.</p>
<p>Projektam ir ilgtspējīgs efekts, tostarp žurnālistikas un mediju profesionālās kvalitātes uzlabošanā.</p>	<p>Daļēji atbilst</p>	<p>Šāds efekts būs tikai, izpildot vairākus nosacījumus. Pirmkārt, raidījuma vadītājiem ir jāpiestrādā pie sagatavošanās. Tas viņiem ļautu ātrāk reaģēt uz kandidātu vēstījumiem. Otrkārt, raidījuma vadītājiem jāpaaugstina savas zināšanas un iemaņas sarunu, īpaši debašu vadīšanā, lai nezaudētu kontroli pār kandidātiem.</p>
<p>Satura pieejamības nodrošināšana daudzveidīgās satura izplatīšanas platformās un sasniedzamā auditorija (par pamatu ņemt projekta pieteikumā</p>	<p>Atbilst</p>	<p>Saturs ticis izplatīts visās pieteiktajās platformās. Ir pieejams arī šobrīd.</p>

noteikto).		
Satura atbilstība žurnālistikas ētikas un profesionālajiem standartiem, politiskās neitralitātes ievērošana tēmu un viesu izvēlē, viedokļu daudzveidība (ņemot vērā satura žanra specifiku)	Daļēji atbilst	Daļēji atbilst tāpēc, ka viena epizode bija pretrunā šiem standartiem. Raidījuma veidotāji ne pārāk godīgi rīkojās, kad nosauca vienas sabiedriskās organizācijas dalībnieku par Rīgas centra iedzīvotāju, nenorādot piederību interešu grupai. Politiskā neitralitāte tika ievērota tēmu un viesu izvēlē. Viedokļu daudzveidība tika nodrošināta.

SPECIFISKIE VĒRTĒŠANAS KRITĒRIJI

Kritēriji	Recenzenta vērtējums
FORMAS KRITĒRIJI	
Atbilstība formātam	10
Vēstījuma dinamika	10
Režijas kvalitāte	10
Operatora darba kvalitāte	10
SATURA KRITĒRIJI	
Redaktora un producēšanas darba kvalitāte	10
Satura vērtība un oriģinalitāte	6
Valodas lietojums	10
Grafika un vizuālie risinājumi	10
VADĪTĀJS: PROFESIONĀLĀS IEMAŅAS	
Personas profesionālās darbības oriģinalitāte	6
Prasme uzrunāt, ieinteresēt, piesaistīt auditorijas uzmanību	7
Ķermeņa valodas prasme	7
Spēja reaģēt neordinārās situācijās	5
Spēja nodrošināt stabilu profesionālo kvalitāti	6
Prasme vadīt intervijas, sarunas, diskusijas	5
Improvizācijas prasme	6
Prasme strādāt tiešraidē (ja attiecas)	7
Vadītāja sagatavotības līmenis	5

REKOMENDĀCIJAS

Kritēriji	Recenzenta vērtējums
Vai projekta realizēšana nākotnē būtu jāturpina sabiedriskā pasūtījuma ietvaros?	Šādā pašā veidā, nepaaugstinot raidījuma vadītāju kvalifikāciju, pēc autora domām, nākotnē projekts nebūtu realizējams. Neskatoties uz vairākām labām lietām, raidījuma vadītāju nepietiekamā spēja kontrolēt situāciju ļāva vēlēšanu kandidātiem vairāk nodarboties ar retoriku, nevis ar atbildešanu pēc būtības. Retorika, lai arī tai ir vieta politiskajās debatēs, tomēr nedrīkst aizēnot konstruktīvu informācijas izklāstu. Tāpēc rekomendēju nākamajās vēlēšanās apsvērt vai nu projekta īstenošanu sadarbībā ar citu plašsaziņas līdzekli, vai nu būtiski uzlabot konkrēto raidījuma vadītāju debašu vadīšanas prasmes un turpināt sadarbību ar esošo mediju.
Vai projektā nepieciešami būtiski uzlabojumi? Ja jā, kādi?	Visbūtiskākais uzlabojums ir nepieciešams debašu vadīšanas prasmēm. Turklāt būtu nepieciešams nākamreiz padomāt par skaidrākiem debašu noteikumiem, nepieļaujot situācijas, kad ilgu laiku kandidāti runā pa virsu cits citam. Visbeidzot būtu skaidri jāpasaka, kad tiek lietotas nereprezentatīvas aptaujas, lai nemaldinātu skatītājus.
Projektā iesaistītā radošā personāla kompetence un profesionalitātes vērtējums, realizējot līdzvērtīgus projektus sabiedriskā pasūtījuma ietvaros.	Kopumā raidījuma vadītāji bija neitrāli un maksimāli objektīvi, tomēr viņiem pietrūka spēja kontrolēt debašu dalībniekus. Līdz ar to šīs prasmes ir jāuzlabo. Runājot par operatoriem un citu radošo personālu, iebildumu nav. Raidījums izskatās ļoti labi.
Papildus secinājumi/piebildes	Papildus secinājumu nav

“Nekā personīga” Rīgas domes ārkārtas vēlēšanu priekšvēlēšanu speciālizlaidums:

23.08.2020

Ņemot vērā to, ka šis bija Rīgas domes ārkārtas vēlēšanu priekšvēlēšanu speciālizlaidums, nelielu mulsumu izraisīja viena epizode raidījuma sākumā. Kā tas ir ierasts “Nekā personīga”, tad pirms analītisku un pētniecisku sižetu rādīšanas, sākumā žurnālists informē par attiecīgās nedēļas galvenajām aktualitātēm. Šoreiz žurnālists Edijs Bošs stāstīja par notikumiem Baltkrievijā sakarā ar iedzīvotāju protestiem pēc vēlēšanām. Izņemot to tika ziņots par atbalsta pasākumiem baltkrieviem Latvijā. Šajā vietā (4:59 – 5:11) nepārprotami bija redzami vairāki Rīgas domes ārkārtas vēlēšanu kandidāti, kas piedalījās atbalsta akcijā. Lai gan pašā

kadrā nav nekas nosodāms vai neatbilstošs, tomēr, ņemot vērā kontekstu, žurnālistam tomēr vajadzēja norādīt, ka akcijā piedalījās arī vairāki vēlēšanu kandidāti.

Raidījuma sākumā raidījuma vadītāju politisko neitralitāti lika nedaudz apšaubīt tādi izteicieni kā “Ušakova režīms Rīgā” uzreiz pēc sižetiem no Baltkrievijas, netieši veidojot salīdzinājumu ar Baltkrievijas diktatora Lukašenko režīmu. No mākslinieciskās izteiksmes viedokļa tas ir uzskatāms par elegantu savienojumu starp tēmām. Tomēr priekšvēlēšanu raidījumā to var nolasīt arī kā raidījuma vadītāju attieksmi (8:55).

Vielaiķus ir ļoti apsveicami, ka pirmajā sižetā kritiski tiek izvērtēta iepriekšējās Rīgas domes vadības, proti, politisko partiju “Saskaņa” un GKR darbība, minot šo politisko spēku valdīšanas laikā uzsāktos 30 kriminālprocesus saistībā ar iespējamu korupciju vairākās Rīgas domes struktūrvienībās un kapitālsabiedrībās. Šāda informācija ir svarīga, lemjot iedzīvotājiem, par ko atdot savu balsi vēlēšanās.

Ļoti apsveicami, ka raidījumā tiek piedāvāts arī analītisks sižets par kādas citas partijas – Attīstībai/Par! – saistību ar Rīgas domes pagaidu administrāciju, kur tiek runāts par pagaidu administrācijas lēmumiem par labu šim politiskajam spēkam, ieceļot domes amatos cilvēkus, kas ir saistīti ar šo politisko partiju.

Tas, kas šo raidījumu atšķir no pārējiem apskatītajiem, ir pievēršanās jauniešiem. Nevienās iepriekšējās debatēs vai priekšvēlēšanu diskusijās jaunieši netika izdalīti kā atsevišķa grupa, kurai partijām būtu jāgatavo īpašs piedāvājums. Tādēļ ir ļoti apsveicams sižets par to, ko Rīgas jaunieši sagaida no ārkārtas domes vēlēšanām.

Tomēr arī šajā sižetā ir viens neviennozīmīgs brīdis. Ap raidījuma 44. Minūti, intervējot kādu jaunieta ielā, žurnālists uzdod jautājumu: “Vai plakāti uz ielām neķer?” Ar to domājot, vai tie piesaista jaunieša uzmanību. Šajā brīdī tiek parādīts plakāts ar vienu no kandidātiem – Oļegu Burovu. Jaunietis atbild: “Šis točna nebūtu labs variants, vajadzētu kaut ko labāku izdomāt”. Šajā mirklī ir tuvplāns ar plakātu. Pašā jautājumā un atbildē nav nekas slikts. Sižets ir veidots kā *vox populi* aptauja un tver nelielas iedzīvotāju grupas dažādus viedokļus. Tomēr nav saprotams, kāpēc tālāk nesejo līdzīgi jautājumi citiem jauniešiem par citu kandidātu plakātiem. Tā var būt nejaušība, bet to kāds varētu nolasīt arī kā raidījuma veidotāju vai vismaz videosižeta veidotāju attieksmi pret konkrēto politiķi. Vienlaikus, ņemot vērā iepriekšminēto par sižetiem raidījuma sākumā, nav pietiekamu iemeslu teikt, ka raidījuma veidotāji nav ievērojuši politisko neitralitāti. Kopumā tā tika ievērota.

Raidījumā ietvertie sižeti bija saturiski vērtīgi. Taču, subjektīvi vērtējot, un arī paturot prātā sabiedriskā pasūtījuma uzdevumus, kas definēti EPLL 71. panta pirmajā daļā, nedaudz pietrūka padziļinātas informācijas par partiju aktuālo piedāvājumu vēlēšanās. Šī sadaļa tika skarta virspusēji.

UNIVERSĀLIE VĒRTĒŠANAS KRITĒRIJI

Kritēriji	Recenzenta vērtējums (Atbilst / Daļēji atbilst / Neatbilst)	Pamatojums
Atbilstība projekta satura koncepcijā definētajiem sabiedriskā pasūtījuma uzdevumiem.	Neatbilst	Satura koncepcijā nav definēti konkrēti sabiedriskā pasūtījuma uzdevumi
Atbilstība projekta satura koncepcijā definētajam mērķim un uzdevumam.	Atbilst	Satura koncepcijā kā mērķis ir norādīts intereses veicināšana par Rīgas domes vēlēšanām dažādās vecuma grupās, aptverot gan nozīmīgu komerciālo televīziju auditoriju (TV3 un Re:TV), gan digitālās platformas – 3play.lv un Skaties.lv. Tā kā saturs tika pārraidīts visās norādītajās platformās un tā kā skatītāji piedalījās, piemēram, raidījuma “Rīgas atlsēgas” aptaujas, tad šis mērķis ir sasniegts un uzdevumi, proti, raidījumi, ir izpildīti.
Projektam ir ilgtspējīgs efekts, tostarp žurnālistikas	Atbilst	Šāds efekts raidījumam ir, jo pie tā strādājuši profesionāli pētnieciski žurnālisti ar vairāku gadu pieredzi nozarē. Radītais saturs palīdz dot pietiekami daudz informācijas, lai potenciālais vēlētājs

un mediju profesionālās kvalitātes uzlabošanā.		pats pieņemtu pardomātu lēmumu.
Satura pieejamības nodrošināšana daudzveidīgās satura izplatīšanas platformās un sasniedzamā auditorija (par pamatu ņemt projekta pieteikumā noteikto).	Atbilst	Saturs tika izplatīts visās pieteiktajās platformās un interneta platformās ir pieejams vēl aizvien.
Satura atbilstība žurnālistikas ētikas un profesionālajiem standartiem, politiskās neitralitātes ievērošana tēmu un viesu izvēlē, viedokļu daudzveidība (ņemot vērā satura žanra specifiku)	Daļēji atbilst	Kopumā saturs atbilst žurnālistikas ētikai un profesionālajiem standartiem. Politiskā neitralitāte tēmu izvēlē ir ievērota. Taču ir dažas netiešas pazīmes, kas varētu liecināt par raidījuma veidotāju politiskām preferencēm vai attieksmēm. Vienlaikus viedokļu dažādība tiek pilnībā nodrošināta.

SPECIFISKIE VĒRTĒŠANAS KRITĒRIJI

Kritēriji	Recenzenta vērtējums
FORMAS KRITĒRIJI	
Atbilstība formātam	9
Vēstījuma dinamika	9
Režijas kvalitāte	10
Operatora darba kvalitāte	10
SATURA KRITĒRIJI	
Redaktora un producēšanas darba kvalitāte	10
Satura vērtība un oriģinalitāte	7
Valodas lietojums	10
Grafika un vizuālie risinājumi	10
VADĪTĀJS: PROFESIONĀLĀS IEMAŅAS	
Personas profesionālās darbības oriģinalitāte	10
Prasme uzrunāt, ieinteresēt, piesaistīt	10

auditorijas uzmanību	
Ķermeņa valodas prasme	10
Spēja reaģēt neordinārās situācijās	neattiecas
Spēja nodrošināt stabilu profesionālo kvalitāti	9
Prasme vadīt intervijas, sarunas, diskusijas	neattiecas
Improvizācijas prasme	neattiecas
Prasme strādāt tiešraidē (ja attiecas)	10
Vadītāja sagatavotības līmenis	10

REKOMENDĀCIJAS

Kritēriji	Recenzenta vērtējums
Vai projekta realizēšana nākotnē būtu jāturpina sabiedriskā pasūtījuma ietvaros?	Projekta realizēšana sabiedriskā pasūtījuma ietvaros noteikti ir jāturpina, jo analītiskās un pētnieciskās žurnālistikas žanrs ļauj atklāt netaisnības, noziegumus un citu sabiedrībai svarīgu informāciju. Būtībā tieši caur pētniecisko žurnālistiku tiek pildīta žurnālistikas kā “sargsuņa” loma demokrātijā. Tāpēc projekts jāturpina sabiedriskā pasūtījuma ietvaros ne tikai priekšvēlēšanu laikā, bet arī pārējā laikā. Vienlaikus raidījuma veidotājiem ieteicams būt uzmanīgākiem, veidojot saturu, lai skatītāji nevarētu nolasīt satura veidotāju politiskās attieksmes.
Vai projektā nepieciešami būtiski uzlabojumi? Ja jā, kādi?	Varētu vairāk distancēties no apskatāmā temata un neteikt vārdus vai izteikt mājienus, kas var liecināt par raidījuma vadītāja vai citu raidījuma veidotāju politiskām attieksmēm.
Projektā iesaistītā radošā personāla kompetence un profesionalitātes vērtējums, realizējot līdzvērtīgus projektus sabiedriskā pasūtījuma ietvaros.	Projektā iesaistītais radošais personāls ir kompetenti un profesionāli cilvēki ar daudzu gadu pieredzi nozarē. Viņiem ir visas nepieciešamās zināšanas un iemaņas, lai turpinātu īstenot sabiedrisko pasūtījumu arī nākotnē, vienlaikus uzlabojot dažas lietas, kas tika aprakstītas iepriekš.
Papildus secinājumi/piebildes	Papildus secinājumu nav.

Pielikums nr. 1

Apguves līmenis	Atzīme	Skaidrojums
ļoti augsts	10	izcili (<i>with distinction</i>)
	9	teicami (<i>excellent</i>)
augsts	8	ļoti labi (<i>very good</i>)
	7	labi (<i>good</i>)
vidējs	6	gandrīz labi (<i>almost good</i>)
	5	viduvēji (<i>satisfactory</i>)
	4	gandrīz viduvēji (<i>almost satisfactory</i>)
zems	3-1	negatīvs vērtējums (<i>unsatisfactory</i>)